

ПРЕС КЛИПИНГ

16. новембар 2015.

НАСЛОВИ

И запосленима у предшколским установама 7.000 (стр.2)

НАЈАВЉУЈУ ШТРАЈК Рудници угља "Ресавица" не ваде угаљ први пут после 91 године (стр.2)

Будућност рада: Чека ли нас вишак или мањак радних места? (стр.4)

Вртићи у протесту од 20. новембра (стр.6)

Ко има право на синдикално организовање (стр.6)

И запосленима у предшколским установама 7.000

Извор:Бета

Председник Владе Србије Александар Вучић изјавио је да је данас донета одлука да и запосленима у предшколским установама буде исплаћена једнократна помоћ од 7.000 динара

Он је новинарима у Београду рекао да ће и 24.900 запосленим у вртићима и јаслицама добити 7.000 динара и да Влада њима није могла да повећа плату јер је то у надлежности локалних самоуправа.

Самостални синдикат предшколских установа најавио је да ће у петак, 20. новембра протестовати испред Владе Србије, због лоших материјалних услова.

Запослени у предшколским установама захтевају једнократну новчану исплату у износу од 7.000 динара, повећање плата од јануара 2016. године за четири одсто и смењивање министра просвете, науке и технолошког развоја Срђана Вербића због "неодговорног и игнорантског односа према проблемима у предшколској делатности".

На дневном реду Скупштине Србије је допуна Закона о буџету која предвидја исплату једнократне новчане помоћи од 7.000 динара за све запослене у основним и средњим школама, као и у вишем и високом образовању.

НАЈАВЉУЈУ ШТРАЈК Рудници угља "Ресавица" не ваде угаљ први пут после 91 године

Аутор: Г. Ј.

Председник Синдиката радника девет јамских рудника угља ЈП "Ресавица" Горан Николић изјавио је данас у Ресавици да су Ибарски рудници после 91 године зауставили производњу угља и донели одлуку о уласку у штрајк.

- Потпуни престанак производње угља у Ибарским рудницима настао је због обустављене испоруке угља према термолектранама ЕПС. Синдикат захтева трајно решење пласмана угља

из Ибарских рудника и поштовање споразума између ЈП ПЕУ "Ресавица" и "Балкан голда". Уколико се не испуне захтеви, бићемо приморани да уђемо у штрајк - каже Николић и најављује подршку свих јамских рудника, али и колега из Бора и Мајданпека.

За 23. новембар предвиђен је Протест упозорења у Баљевцу и блокада Ибарске магистрале током протеста, од 1. децембра једночасовни штрајк упозорења на почетку сваке смене и до 7. децембра потпуна обустава рада. Према плану штрајкачких активности, потпуна блокада Ибарске магистрале почеће у накнадно одређеним терминима од 10 децембра.

- Ибарски рудници непрекидно копају угаљ 91 годину, али због потпуног престанка испоруке угља у термоелектране ЕПС-а производња је пре два месеца потпуно обустављена. То угрожава радна места 500 радника и опстанак њихових породица на овом граничном подручју склоном великој миграцији становништва због екстремне незапослености - стоји у образложењу одлуке Штрајкачког одбора коју је потписао председник Мирољуб Новковић.

Рудари наводе да се проблем испоруке угља јавио први пут пре више од годину дана када је Термоелектрана Морава из Свилајнца, иначе пројектована за потрошњу угља из подземне експлоатације, једнострано престала да прима угаљ из Ибарских рудника, а после преко 45 година изузетно коректне сарадње.

- Због депоновања угља дошло је до samozапалења, повремено и великих размера, чиме је направљена штета руднику од преко сто милиона динара, а тренутно на депоима гори угаљ вредности од близу 300 милиона динара чиме се руднику ствара огроман и трајни економски губитак у пословању, а тиме угрожава и даљи опстанак рудника. Еколошка штета изазвана samozапалењем угља доноси велике проблеме локалном становништву - истичу синдикалци у образложењу.

Они наглашавају да су веома разочарани чињеницом да већ годину дана, нико не решава продају угља, иако су много пута упозоравали на овај проблем, чак и преко медија. Разочарање оправдавају чињеницом да се угаљ увози, док домаћи производ гори у Ибарској долини.

- Синдикат је принуђен да на овај непопуларан начин скрене пажњу и реши проблем продаје угља како би сачувао егзистенцију рудара Ибарских рудника, имајући у виду чињеницу да је то једини привредни субјекат од Краљева до Косовске Митровице.

Ибарским рудницима је 2010. године одузето истражно право за лежиште борних минерала Пискања потписивањем споразума између ЈП ПЕУ "Ресавица" и "Балкан голда". Споразум предвиђа да се Ибарским рудницима признају дотадашња истраживања и да се приликом евентуалног отварања рудника формира заједничко предузеће у коме ће углавном радити рудари Ибарских рудника. Међутим, споразум је оспорен "обичним" дописом, из крајње политиканских разлога, без претходне консултације са пословодством ЈП ПЕУ Ресавица, од стране тадашње ресорне министарке, чиме се капитал државе Србије и Ибарских рудника, после вишедеценијског истраживања и улагања од око 6 милиона долара, поклања "Балкан голду" - стоји у образложењу одлуке о штрајку.

"Балкан голд" користи министаркин допис и избацује Ибарске руднике из свих активности око борних минерала, иако је у свим стратегијама и плановима лежиште Пискања планирано као алтернатива за јаму Јарандо у којој се експлоатација угља ближи крају, што је неприхватљиво за раднике тог рудника. Синдикат радника Ибарских рудника сматра да се споразум мора поштовати, јер би неспровођење значило штету за државу Србију од око шест милиона долара.

Будућност рада: Чека ли нас вишак или мањак радних места?

Пре неколико дана Стевен Хилл је у Центру за постдипломске студије ЦУНУ у Њујорку представио своју нову књигу *Raw deal: how tхе 'uber економу' and руnаwау цapитализм are сирешинг Америцан wоркерс / Дебљи крај: како убер економија и необуздани капитализам упропашћују америчке раднике*. У њој се говори (ослањам се на Стевенову презентацију, још нисам прочитао књигу) о одумирању синдиката, будућности света рада и роботици. Када се говори о будућности рада (у Стевеновој презентацији и другде), смењују се два противречна наратива: онај о аутоматизацији где наша радна места преузимају роботи, и онај о томе како све више радимо и остајемо без слободног времена: уместо да нам се обавезе смањују (што имплицира први наратив), ми “слободно” време користимо за издавање својих станова или таксирање својим колима. По првом сценарију патимо од вишка слободног времена, а по другом остајемо без њега.

Размотримо ова два сценарија.

Хајде да замислимо да су већину “рутинских” послова преузели роботи. Из данашње перспективе то изгледа реално. Ако капитал лако замењује рад, еластичност супституције капитала и радне снаге премашиће вредност 1 (тачку за коју се залаже Пикетту у Капиталу у 21. веку) и принос на капитал неће опадати пропорционално повећању размере капитал/радна снага. То значи да ће све већи део нето прихода одлазити капиталистима, дакле власницима аутоматизованих компанија. Замислимо да су Гооглеова кола превладала и истиснула Мерцедес, Форд, Фолксваген итд. Зарада у том случају иде власницима Гооглеа.

У таквој будућности расподела прихода је све неповољнија по раднике, долази до раста доходне неједнакости и незапослености, а налажење посла постаје општи проблем. У тој све богатијој економији (са све више робе), могао би да се уведе општи гарантовани минимални доходак. У тако уређеном друштву људи имају море слободног времена, а малобројни запослени, са платом нешто већом од социјалног минималца, раде у услужним делатностима. Постоји и релативно мало веома богатих власника средстава за производњу и друштво се у основи састоји од неколико маркова зуцкерберга, њихових личних тренера и безброј незапослених који глумаре по Мајамију.

Како изгледа алтернативни сценарио? И ту имамо роботичку, али она у овом случају сегментира радна места на најмање могуће делове, додељује их привремено унајмљеним људима и стотине таквих задатака спаја у довршени производ. Уместо да имамо радника Р који пуно радно време ради за компанију К и обавља задатак З, тако што на задатку З постоји обострана ексклузивна повезаност радника и компаније – задатак З биће рашчлањен на З1, З2... Зн и додељен радницима Р1, Р2... Рн. Ти радници ће обављати и друге задатке за друге послодавце: тако ће

радник P1 у истом дану радити на задацима Z, X и W, а сваки од тих задатака припадаће различитим компанијама.

Ту на обе стране влада не-ексклузивност: радници нису везани за једног послодавца нити се послодавац ослања на једног радника за обављање задатка Z. За до те мере уситњене задатке довољна је аматерска, дакле јефтинија радна снага, која ће их често обављати у своје “слободно” време. Тако већ данас професионалне таксисте замењују људи који су трећину радног времена продавци, трећину бармени, а трећину таксирају својим колима. Тако већ данас људи који изнајмљују собе у свом стану конкуришу хотелима. Већ сада бих могао да сваки минут свог слободног времена употребим радећи послове за које нисам обучен и замењујући обучене људе који су те послове обављали годинама.

Овај сценарио подразумева драматично смањење специјализација (нестајање струке), што би замаглило границу између слободног и радног времена и променило природу поделе рада. Свако би био катица за све и мајстор ни за шта, али проблем незапослености би био решен, јер би скоро сви могли да обављају до те мере упрошћене послове.

Када спојимо ова два сценарија, добијамо масовно замењиву радну снагу и потпуну сегментацију задатака (и појачану радну дисциплину коју са собом носи аутоматизација). У том случају, послови на које смо навикли престали би да постоје: неки би били аутоматизовани, а неке више не би обављали професионалци већ “аматери”.

Количина доступних радних места је промењива категорија: радна места нису сводива на суму данас познатих послова. Појавиће се сасвим нови послови које не можемо ни да замислимо. Стевен је дао пример таквог посла који већ постоји: “невидљива девојка”. Мушкарци плаћају да би им повремено стизале СМС поруке од разних девојака. Тако им расте углед код других мушкараца, јер стварају утисак да се многе девојке отимају за њих. А те поруке заправо пише неки тип са брковима и у подмајници, јер је за то плаћен.

Узмимо други пример: посао сурогат мајке за геј парове и људе без деце. То запослење је настало тако што су (а) промене закона омогућиле сурогат материнство и геј брак, и тако што је (б) технолошки напредак омогућио “вештачку” оплодњу. Када наводим овај пример, људи ме питају: да ли препоручујем да се раднице аутомобилске индустрије у Детроиту преквалификују у посао сурогат мајки? Не, оне просто живе у периоду изумирања свог посла. Ускоро више неће бити специјализованих радника аутомобилске индустрије и да, неке од тих радница могу постати сурогат мајке и тај посао им може доносити главни приход.

Технологија ће створити нова радна места и мислим да пре треба страховати од нестајања слободног времена него од његовог вишка. Комерцијализација наших живота се увећава и сваки сат који директно или индиректно не повећава наш приход ми већ видимо као протраћен. Незапосленост ће постати немогућа. Бити незапослен данас значи бити специјализован у тренутку релативне оскудице тог специфичног радног места. У новој економији, свако може да разноси тајландску храну, свако може да се скине на интернету, свако може да отвара врата, пакује робу у кесе, па и да пише блог. Ту нико није незапослен и нико нема посао.

Вртићи у протесту од 20. новембра

Протест ће бити одржан 20. новембра испред зграде Владе са почетком у 11 сати и трајаће све док председник Владе Александар Вучић не прими представнике синдиката на разговор у вези са захтевима

БЕОГРАД - Самостални синдикат предшколског васпитања и образовања Србије најавио је за петак 20. новембар протест запослених јер Влада Србије није предвидела повећање зарада и једнократну помоћ за раднике предшколских установа Србије.

Протест ће бити одржан 20. новембра испред зграде Владе са почетком у 11 сати и трајаће све док председник Владе Александар Вучић не прими представнике синдиката на разговор у вези са захтевима. У отвореном писму председнику Владе Србије синдикат захтева једнократну новчану исплату у износу од 7.000 динара за све запослене у предшколским установама Србије, повећање плата од јануара 2016. за четири одсто, као и смену министра Срђана Вербића због неодговорног и игнорантског односа према проблемима у предшколској делатности.

Ко има право на синдикално организовање

Аутор: Срећко Михаиловић

Познато је да је реч синдикат грчког порекла (сундикос) и значи бранилац, заступник, адвокат. Синдикати, гледано нормативно, управо то и јесу, они су заступници и браниоци интереса и права радника, односно својих чланова. Када се тако каже јасно је ко су чланови синдиката - они који се учлане у синдикат и редовно плаћају чланарину.

Но, нешто је теже са одредбом "радник". У ствари, намеће се питање: Ко има право на синдикално организовање? Поготово у ово време свеопште прекаризације када се губе границе између запослених и незапослених, и када не само државна администрација већ ни сами радници не знају да ли су запослени или незапослени. У истраживању прекаризације рада и радничког живота које је пролетос реализовао Центар за развој синдикализма уз подршку Фондације за отворено друштво, нашли смо податке који могу да зачуде. На питање: Да ли себе сматрају запосленим, или незапосленим радником које смо поставили радницима изван радног односа (незапослени радници, радници на црно, радници на лизинг, на основу уговора

о делу, надничари...), око 50 одсто анкетираних одговорило је да су незапослени, а 11 одсто да је запослено, док чак 38 одсто изјављује да не зна да ли су запослени, или незапослени! Само прекарни радник може да каже да не зна да ли је запослен, или незапослен.

Ко су радници? Да ли у раднике убрајамо само оне у радном односу на неодређено време и оне који су запослени на одређено време? Шта је са радницима изван радног односа који раде на привременом и повременим пословима, шта је са онима који раде преко уговора о делу, уговора о стручном оспособљавању и усавршавању, уговора о допунском раду, уговора о волонтерском раду... Шта је са пољопривредницима - и они су званично запослени радници. И оним фамозним "помажућим члановима". Шта је са "агенцијским радницима" (радници на лизинг). Шта је са онима који раде "на црно" у сивој економији без икаквог уговора, шта је са сезонским радницима, а шта са надничарима? Да ли су сви они радници, или не-радници. Да ли сви они имају право на синдикално организовање и да ли их синдикати организују, учлањавају? Шта је са оним који су били у радном односу, па су сада незапослени (обично се уз квалификатив "незапослени" не ставља и субјект, или можда не знамо ко је тај ко је незапослен)? Да ли су они и даље радници, па макар били незапослени, краће или дуже време? А надасве, шта је са онима који никада нису радили, а хтели би да раде. Шта је са некада запосленим, а сада радницима у пензију? Да ли су они престали да буду радници и постали "пензионери"? Не постоји занимање пензионер, али постоји пензионисани ливац, пензионисани варилац, пензионисани трговац, пензионисани полицајац, пензионисани социолог... Да ли су радници само они који су у радном односу, или и они који су раније били у радном односу, или и они који би желели да буду у радном односу (тј. пензионисани радници и незапослени радници).

Ко су синдикати? Да ли су синдикати организације само својих чланова, или само запослених радника без обзира да ли су чланови синдиката или нису, или организације радника уопште, или су синдикати организације радничке класе. Или су синдикати, што је данас тренд у свету, а нарочито у земљама попут Србије, организације радника у јавном тј. државном сектору запослених на неодређено време. Ајде да видимо како би то било када би претпоставили да су синдикати организације запослених радника. Наша статистика, следећи европске норме, запосленим сматра сваког оног ко је у претходној седмици барем један сат радио за новац, или за неку другу надокнаду. Следствено томе ти радници и као радници и као "запослени", имају право на синдикално организовање, а синдикална је обавеза да такве раднике учлањава у синдикат и да их мобилише у одбрани и заштити радничких интереса и права. То што наши синдикати не раде свој посао ваљано, то је други проблем којим се овде на бавимо. Ако је пензионисани радник (ливац, социолог, новинар) у претходној седмици радио сат или два, за одређену надокнаду, да ли је он престао да буде пензионисани радник. Ако је радио у претходној седмици за паре по нашим и европским стандардима, ако их се стриктно придржавамо, он је радник - са правом на синдикално организовање и обавезом синдиката да их учлањава и брине о њима. То што наши синдикати то не чине, само значи да они свој посао не обављају ваљано. С обзиром на то да је све више не "пензионера", већ пензионисаних радника који не могу да преживе од своје пензије па су принуђени да раде и зарађују, држава би могла, да будем циничан, да уштеди па да овим пензионисаним радницима укине пензију јер они прибогу - раде. Можда је то начин да се безболно смањи број пензионера.

Синдикати су за Википедију организације запослених радника и организације које стварају радници. За наш Закон о раду синдикати су организација запослених а они су пак физичка лица у радном односу код послодавца (чланови 5 и 6). За УГС Независност синдикат је самостална, демократска и независна организација запослених (овај синдикат у свом саставу

има и синдикат пензионера). Савез самосталних синдиката је оријентисан на чланове и на запослене и "друга лица која самостално обављају делатност", и у овај синдикат могу, као колективни чланови, бити примљене републичке друштвене организације. АСНС учлањава запослене, али и организације земљорадника, пензионера, инвалида рада, незапослених и организација цивилног друштва... очигледно је да је пракса различита, али је нагласак на запосленим радницима на неодређено време. Успут да наведем и податак да број запослених радника на неодређено време у последњих годину дана учествује у укупном броју запослених са мање од 10 посто.